

"ואהבת לרעך כמוך" - דף לימוד הורים וילדים

"וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא י"ט, י"ח)

- נבקש מהילדים לשתף מה זו עבורם מצוות "ואהבת לרעך כמוך" וכיצד מקיימים אותה.
- נדון: האם תמיד קל לאהוב את הזולת?
- ניתן דוגמא להתמודדות שלנו בה רצינו לאהוב ולהיות שותפים והיה לנו קשה, ולאחר מכן נאפשר לילדים לשתף בדוגמא כזו. אלו יכולות להיות דוגמאות קטנות: "חבר ביקש מהממתק ורציתי לכבד אותו והיה לי קשה כי לא נשאר לי הרבה. בסוף התגברתי ונתתי". אם התפקידים היו הפוכים והילד שהיה לו ממתק היה מבקש מהחבר - וודאי היה רוצה שיתנו לו. לכן זו דוגמא להתמודדות עם "ואהבת לרעך כמוך".

"הלילה הלילה הלילה שמחה גדולה הלילה!" (משה אליהו) - יום חנוכת המשכן

- נלמד כי בפרשת "שמיני" מתואר היום השמיני לימי המילואים, יום חנוכת המשכן, יום מיוחד וקדוש שחיכו לו המון זמן.
- נבקש מהילדים לתאר את הרגשות שלהם בעת אירוע משמח, אירוע שחיכו לו (טיול, יום הולדת, בר/בת מצווה וכו').
- נתאר לילדים מצב בו פתאום באמצע החגיגה נכבה האור, האוכל מתקלקל, האוטובוס מאחר, האתר אליו הגענו סגור, שברנו את הרגל חלילה או כל תקלה אחרת לא צפויה.
- נשאל אותם איך הם ירגישו כשקורה דבר כזה ומה יצפו מהסביבה שלהם לעשות.
- נאמר כי ביום השמיני זה בדיוק מה שקרה: באמצע חגיגות חנוכת המשכן נדב ואביהוא, שני בני אהרון, מקריבים אש זרה ומתים.
- ננסה לתאר את ההלם, הצער, ההפתעה, שאירוע כזה גורר אחריו.

"וידום אהרון" (ויקרא י', ג')

- נחזור לתחושות שהילדים תיארו קודם, כשחלילה קורה משהו שהורס את היום השמח.
- יש להניח שבתגובות שלהם לא נכללה תגובה בשם "שתיקה"...
- נפתח חומש ונראה את תגובתו של אהרון: שתיקה!
- נדון: האם זה אומר שהוא לא היה עצוב ממה שקרה? שהוא התעלם? וודאי שלא. אלא שהוא היה בדרגה גבוהה כל כך שהיה מסוגל לשים רגע בצד את הכאב והאבל הפרטי שלו ולהיות מרוכז בהיותו כוהן גדול.

"וְאַחִיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'" (ויקרא י', ו')

- נסביר: יש את התגובה של אהרון ויש את ההוראה של משה לעם. מה ההוראה של משה?
- איזו מילה בפסוק לכאורה יכולה להיות מיותרת? ("כל", הרי היה אפשר לכתוב "ואחייכם בית ישראל").
- מה ניתן ללמוד מהמילה הזו? מה התפקיד של הסביבה כשיש מישהו שחוה שכול? (לבכות, להיות איתו, לא להשאיר אותו לבד).
- נספר כי השבת זו שבת העלאת המודעות לשכול אזרחי. שכול אזרחי זהו אבל על ילד או נער שנפטר כתוצאה ממחלה, תאונה או כל סיבה אחרת שהיא לא במסגרת הצבא או פעילות טרור.
- את השבת יזמו ברוריה ופיני רבינוביץ, הוריה של דסי שנפטרה ממחלת הסרטן.

”וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׂמִימוּ תַחְתֵּימוּ וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ” (שמות י”ז, ב)

- נסביר את הרקע: יש מלחמה בעמלק, משה, אהרון וחור עולים לראש הגבעה. משה מרים ידיו, ישראל מסתכלים עליה, נזכרים בקב”ה ומנצחים. כשידיו של משה מורדות - ישראל נוחלים מפלה.
- נעשה תרגיל להרים ידיים למעלה במשך כמה זמן ונראה מי מצליח הכי הרבה זמן (אפשר למדוד).
- נראה כי זה קשה להרים ידיים הרבה זמן וגם משה לא צעיר... אז למה כשהוא מבקש עזרה מביאים לו אבן? הרי אבן זה קשה, לא נוח. הייתה בעיה להביא לו כרית או משהו רך יותר?
- נלמד את המדרש המובא בגמרא במסכת תענית (דף י”א עמוד א’): ”הואיל וישראל שרויין בצער - אף אני אהיה עמהם בצער. וכל המצער עצמו עם הציבור - זוכה ורואה בנחמת ציבור”.
- נשאל את הילדים מה הם לומדים מהמדרש הזה: עם ישראל נמצא במלחמה, הוא שרוי במצוקה. משה מזדהה עימם, הוא לא מחפש כרגע שיהיה לו טוב ונעים. הוא נמצא יחד עם ישראל בצרה! הוא אמנם לא יכול להילחם איתם פיזית אך הוא לגמרי איתם, הן בהרמת ידיו והן בשיבתו על אבן ולא בצורה נוחה יותר.
- נדון מה אנו יכולים ללמוד מהדוגמאות הללו לחיים שלנו (להזדהות עם הזולת, להיות איתנו).

”אֱלֹקִים לָנוּ מַחְסֵה וְעֹז; עֲזָרָה בְּצָרוֹת, נִמְצָא מֵאֹד, עַל כֵּן לֹא נִירָא” (תהילים מ”ו, ב-ג’).

- נאמר כי תמיד אנו שואפים להידבק במידותיו של הקב”ה, ונראה איזו מידה לומדים מהפסוק הזה (”עזרה בצרות - נמצא מאוד”). כיצד עוזרים לאדם בצרה? בעצם הימצאותנו איתו, נמצא מאוד! זו הערבות הקהילתית בעם (ישראל).
- נלמד כי הדבר הבסיסי זה הזדהות, ורובד נוסף זה להפוך את ההזדהות למעשים: לעזור היכן שצריך, להקשיב, לקבל על עצמנו לימוד או מעשה טוב).

סיכום:

- נזכיר את המהלך, וכל נקודה נקשר לנושא השכול האזרחי:
- ואהבת לרעך כמוך – לאהוב כל אדם ולהיות איתו, גם כשלא תמיד זה קל. איך זה קשור לשכול אזרחי? לא תמיד קל לגשת לנחם או להיות עם האדם האבל, אבל זה ממש חלק ממצוות ”ואהבת לרעך כמוך”.
- ”הלילה הלילה הלילה שמחה גדולה הלילה!” (משה אליהו) – מות נדב ואביהוא היה בשיא השמחה. גם אדם שנפטר לו ילד, נמצא באמצע החיים שלו, בעשייה, בשגרת היום-יום. ופתאום כזה אסון.
- ”וַאֲחֵיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה’” (ויקרא י’, ו) - השותפות של הסביבה היא לבכות ולהיות בלב ובנפש עם האדם האבל.
- ”וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׂמִימוּ תַחְתֵּימוּ וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ” (שמות י”ז, ב) - משה מזדהה עם הציבור, שרוי עימם בצערם.
- ”אֱלֹקִים לָנוּ מַחְסֵה וְעֹז; עֲזָרָה בְּצָרוֹת, נִמְצָא מֵאֹד, עַל-כֵּן לֹא-נִירָא” (תהילים מ”ו, ב-ג’) – נלמד ממידותיו של הקב”ה, ”עימו אנוכי בצרה”, הקב”ה ”נמצא מאוד”, פשוט נוכח ובכך מחזק את עם-ישראל, ”על כן לא נירא”.
- נשמע מהילדים מה הם לוקחים איתם מהלימוד הזה.

דף זה הופק במסגרת שבוע המודעות לשכול האזרחי ביוזמת משפחת רבינוביץ הוריה של דסי. עמותת יקיר לי (ע”ר) - יד ולב לשכול האזרחי הוקמה במטרה לתמוך במשפחות שחוו אובדן של בן משפחה צעיר ממחלה או בנסיבות טרגיות אחרות. העמותה הוקמה בשנת 2015 ע”י פיני - אביה של דסי רבינוביץ שנפטרה לאחר מאבק ארוך ועיקש במחלת הסרטן.

yakirlyorg@gmail.com | 058-7542929 | www.yakirli.org